

بررسی قدرت خودپالایی رودخانه سبزکوه در برابر آلودگی های ناشی از مزارع پرورش ماهی

سونا حاتمی بهمن بیگلو^۱، حسین صمدی بروجنی^۲، محمد صدیقی^۳، پویان حاتمی بهمن بیگلو^۴، الناز حاتمی بهمن بیگلو^۵

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد آبیاری و زهکشی دانشگاه شهرکرد

۲- استادیار و عضو هیئت علمی گروه آب دانشکده کشاورزی دانشگاه شهرکرد

۳- کارشناس کشاورزی و مدیر عامل بخش تشکلهای خصوصی کشاورزی استان چهارمحال و بختیاری

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد عمران محیط زیست دانشگاه تهران

۵- دانشجوی کارشناسی ارشد عمران آب دانشگاه صنعتی شریف

Sona_hbb@yahoo.com

خلاصه

رودخانه ها و آبهای سطحی از دیرباز مورد توجه و بهره برداری اقشار مختلف بوده و نقش تعیین کننده ای را در زندگی آنان داشته اند. بخشهای مختلف کشاورزی، صنعتی، شیلات و غیره همواره از منابع آبی بویژه رودخانه ها و آبهای جاری سودبرده اند. یکی از جنبه های کاربردی مهم آبهای جاری و رودخانه ها که بواسطه نیاز فزاینده بشر به منابع پروتئینی، رشد و توسعه چشمگیری داشته است، صنعت آبیاری پروری است. از آنجا که ماهیان سردابی به آب ورودی با کیفیت بالا نیازمند است، توجه به مسائل کیفیتی آب، تعیین ظرفیت رودخانه ها و اثرات زیست محیطی فعالیت کارگاهها با توجه به توان تصفیه طبیعی و رعایت اصل توسعه پایدار، یک امر حساس و مورد توجه عموم مدیران و برنامه ریزان می باشد. در این تحقیق توان خودپالایی رودخانه سبزکوه با توجه به مزارع پرورش ماهی موجود مورد بررسی قرار گرفته است. داده های کیفی (فیزیکی و شیمیایی) و هیدرولیکی حاصل از چهار ماه نمونه برداری از چهار ایستگاه، توسط مدل QUAL2Kw واسنجی و صحت سنجی شد.

کلمات کلیدی: سبزکوه، خودپالایی، کیفیت آب، QUAL2Kw

۱. مقدمه

رودخانه ها و آبهای سطحی از دیرباز مورد توجه و بهره برداری اقشار مختلف بوده و نقش تعیین کننده ای را در زندگی آنان داشته اند. بخشهای مختلف کشاورزی، صنعتی، شیلات و غیره همواره از منابع آبی بویژه رودخانه ها و آبهای جاری سود برده اند. یکی از جنبه های کاربردی مهم آبهای جاری و رودخانه ها که بواسطه نیاز فزاینده بشر به منابع پروتئینی، رشد و توسعه چشمگیری داشته است، صنعت آبیاری پروری است. توجه به این صنعت در کشور به دلیل محدودیت های صید از دریای آزاد در سالهای اخیر رشد چشمگیری داشته است. در استان چهارمحال و بختیاری به دلیل وجود رودخانه ها و چشمه های پر آب، پرورش ماهیان سرد آبی مورد توجه بوده و این استان هم اکنون مقام اول کشوری را در این زمینه در اختیار دارد. از آنجا که ماهیان سردابی به آب ورودی با کیفیت بالا نیازمند است، توجه به مسائل کیفیتی آب، تعیین ظرفیت رودخانه ها و اثرات زیست محیطی فعالیت کارگاهها با توجه به توان تصفیه طبیعی و رعایت اصل توسعه پایدار، یک امر حساس و مورد توجه عموم مدیران و برنامه ریزان می باشد. در حقیقت توسعه آبیاری پروری در حوضه یک رودخانه باید توسط اصل کاهش اثرات محیطی محدود گردد. لذا در این مقوله انجام مطالعه و بررسی شرایط و اثرات پسابهای مزارع پرورش ماهی بر کیفیت آب رودخانه، با عنایت به خود پالایی طبیعی رودخانه امری ضروری است. در این تحقیق انجام مطالعه تاثیر پرورش ماهیان سردآبی در مسیر رودخانه سبز کوه بر کیفیت آن مورد توجه قرار گرفته است.